

Posudek na rigorózní práci Mgr. Daniela Machytky, Ph.D.

Název práce: Teritoriální spory 21. století v kontextu surovinové bezpečnosti

Autor posudku: *Doc. PhDr. Vít Střítecký, M.Phil., Ph.D.*

Předkládaná práce se zabývá relevantním tématem, které již několik dekád představuje významnou součást konfliktologických studií. Autor si vybírá několik teritoriálních sporů, u nichž nalézá významnou surovinově-bezpečnostní dimenzi. V zásadě se pokouší o syntetizující přístup mezi geopoliticky orientovanou analýzou a přístupy stavějícími na surovinové bezpečnosti. Nad rámec samotné analýzy také nabízí určitá politická východiska z existujících či potenciálních krizí.

Zásadním problémem práce není její ambice, ale eklektický přístup ve snaze multikauzálně zachytit velmi komplexní konfliktologickou problematiku. V tomto duchu jde text zcela proti trendu akademických prací, a to zejména těch kvalifikačních, které pečlivě pracují s disciplinárním aparátem s cílem obohatit vědeckou diskuzi o nové, zpravidla dílčí, přístupy či perspektivy. Tento deficit přirozeně nelze vyřešit zbytnějším rozsahem. V tomto kontextu je třeba říci, že autor svými cca 450-ti stranami textu více než čtyřikrát překročil běžný (a doporučený) rozsah rigorózních prací. Z disciplinárního hlediska vnímám tento rozsah jako nelegitimní, nicméně autorův pokus je nepochybně poctivý a v tomto ohledu i účtyhodný.

Výše zmíněný eklektický charakter práce se zásadně odráží v teoretických částech. Tyto jsou problematické hned v několika ohledech. Diskuze působí značně přehledově a spíše učebnicově. V nejlepším případě tak může poskytnout disciplinární kontext pro empirickou analýzu. Jen obtížně ji lze vnímat jako základ operacionalizovatelného analytického rámce. Ten se naopak objeví v poněkud zvláštní kapitole Názorový aparát práce. Druhým (spojeným) problémem je určitá mělkost předložené diskuze. Autor často cituje učebnice či encyklopedie a „šetří“ primárními teoretickými zdroji (některé navíc - jako třeba Krejčího kniha – působí na této úrovni ve třetí dekádě 21. století poněkud překvapivým dojmem). Problém pak tkví především v tom, že ani teorie/koncepty, které se zdají být pro autora klíčové, nejsou v práci patřičně zachyceny. Určitě nechci autorovi křivdit, nicméně jediným ofenzivním realistou, který je v textu zmiňován, je Mearsheimer (jeho kniha), neoklasický realismus je zmíněn pouze v názvu Kofroňova článku z roku 2010. Podobné je to i s geopolitickými přístupy. Ještě více překvapující je pak pouze velmi omezená diskuze o surovinové bezpečnosti, kterou lze nalézt v kapitole Prokletí přírodními zdroji. V neposlední řadě pak vůbec nerozumím významu kapitoly o sekuritizaci, která je navíc také velmi mělká a „zapomenutá“ na přelomu tisíciletí. Stejně tak nenalézám vysvětlení pro sumarizaci Zartmanovy teorie zralosti.

Při četbě empirické části se moje pocity z práce zásadně obrátily. Autor je zjevně velmi přesný, poctivý a pečlivý empirik. V globálních konfliktech se orientuje o poznání lépe než v disciplinárním kontextu. Ve své argumentaci nalézá celou řadu zajímavých souvislostí a jeho závěry lze čistě z empirického hlediska považovat za zajímavé.

Propojení mezi geopolitikou a surovinovou bezpečností lze teoreticky udělat mnoha způsoby, které by zúžily empirický narativ a dodaly výzkumu na přesvědčivosti. Výzkumu by také prospělo seznámení se s kritickou reflexí tradičních přístupů (viz například Alejandro Colas a Gonzalo Pozo). Jinými slovy pro obhajobu práce se otevírá celá řada zajímavých témat.

Z formálního hlediska je práce zpracována výborně. Rušivě působí jen drobné gramatické nepřesnosti v interpunkci a užívání velkých písmen (např. u teorií!).

K práci lze mít odborné výhrady, nicméně splňuje požadavky kladené na rigorózní práce. Rád ji tedy doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Vít Střítecký, M.Phil., Ph.D.